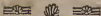

mone propter allatas rationes mihi non dubium solum, verum improbabile quoque apparet.

§. 13.

Objiciendum mihi prævideo, cur Ruah etiam exprimeret notionem halitus & venti, si idea sensualis non præcesserit abstractam & pure intellectualem? cur non Creatoris sapientia diversa finxerit vocabula ad res adeo diversas denotandum? cur denique divina providentia elegerit Græcum Pneuma ad exprimendum Hebræum Ruah, si amborum vocabulorum non idem fuerit primitivus significatus? Dubia hæc non majora esse reor, quin solvi possint, salva manente hypothese allata. Ideas quasdam abstractas Protoplastis esse concreatas antea monui, hæ itaque præcesserint sensuales, momento ad minimum, aliter rem concipere nequeo; plus vero, quam probabile est, vocabula lingvæ primæ revelata vel inspirata fuisse, quæ ideis concreatis responderent, vel eas exprimerent: ceterorum nominum ac vocabulorum fictio vel inventio Adami arbitrio relicta fuit, prouti objecta nova vel in sensus, vel in mentem incurrebant: oportet ergo vocabulum Ruah habuisse ab initio aut utroque significatus, aut priorem solummodo. Facilius certe concipi potest, Protoplastos vocabulo addidisse significatum rei sensus scitu non ita statim necessaria. quam carnis

in Canone divino aliquam secum ferunt emphasin, jam rem plenius exponentes, jam affectum dicentis arguentes, jam attentionem legentis excitantes vel stimulos quosdam addentes. Plurimumque Epexegesin, vel sic dictam Exergasian secum etiam ferunt; tum vero tropus solet præcedere, & proprietate vocis subsequenter explicari, v. c. Gen. I, 26. Exod. XII, 2. XV, 26. Deut. XX, 3. Psal. V, 2. 3. VI, 9. 10. VII, 15. 17. XXIX, 1. 2. LVI, 5. 11. 12. Psal. LXXXIX, 31. 32. 33. Es. LII, 13. &c. At si tropus admittendus est in hoc dicto controverso, is sequitur post vocem propriam præter S. Scripturæ morem loquendi, cum præcedere deberet. Verbis jam de Trinitate intellectis, elegans climax sive gradatio in hac dictione erit, quæ emphatice indicat, tertiam Deitatis Personam, cælos præstantioribus creaturis, angelis nimirum & stellis, ornantem, non ceteris Personis dignitate inferiorem esse vel infirmiolem, cum Deo Patre terræ benedictionem, Filioque cæli creationem antecedentia tantum tribuant, atque hac gradatione haud adeo obscure innuant, iis non majorem esse vim vel potentiam. Qui diversis vocibus eandem rem hic repeti postulant, vel ipsi fingant dictionis elegantiam quandam rhetoricam, aut poeticam mihi ignotam, vel concedant tautologiam hanc esse inanem ac supervacuum, quod posterius in sacrarum literarum majestatem injurium esse arbitror.

quam explicat sextum præcedens, id quod non patet solum e superius dictis, sed e collatione quoque versuum sequentium, qui attentiores convincunt lectorem, hic non in primis agi de sola potentia creandi, verum de quavis vi decreta ac cogitata ad effectum perducendi, ea præsertim, quæ in proborum liberationem tendunt. Repetitio vocabuli Amad versu undecimo sensum hunc & permittit & svadet. Breviter quoque notandum est, tautologiam apparentem in versu nono revera esse epexegeticam, per quam phrasis sequens luculentius exponit sensum phræcos antecedentis, & indicat Dei perpetuum ac stabile imperium. Nullum itaque video impedimentum, cur vox Dabar non hic de verbo hypostatico explicari possit. Quamplurimos voci Dabar istum sensum in V. Tti. Canone denegare, me non late; neque hic locus est prolixius agendi de re ista adhuc controversa & vix unquam communi quodam orthodoxorum consensu decidenda, innumeris fere doctissimorum scriptis controversia potius aucta, quam terminata: interea fateri liceat, nomen Logu, quo Johannes Dei Filium appellat, me convincere, nomenclationem istam inter Judæos antea usitatam fuisse; Apostolum cum Philone notiones didicisse vel respexisse Platonicas, mihi inter iteratorum somnia esse videtur, nec alia prægens data est ratio, cur nomen Logu absque addita explicatione afferret perspicuitati studio-

S á l m a :

og

B æ n a = Q u e r,

haldandi

Tvennar Víku-Bænir

og

Eina Víku-Sálma,

á samt

Hátíða · Miðsárskippta · Sakra-
mentis · og Ferða · bænum

og

Bæn um góðann afgáang.

Videyjar Klaustrí, 1829.

Prentað á Forlag Íslands Biskups
Stiptunar,

af Falt. og Bókprekklara Schagssjorð.

சென்னை

சென்னை - சென்னை

சென்னை - சென்னை

சென்னை - சென்னை

சென்னை - சென்னை

சென்னை - சென்னை

சென்னை - சென்னை

9,766.8

சென்னை - சென்னை

சென்னை - சென்னை

I. Þífusálmur og Bænir.

Sunnudags Morgun-sálmur.

Lagid: Þér þakir gjorum.

Ljómar ljós dagur, lífs kjatist hægur;
Sjá! ljós fœtt vekur, sól nótt burt-
hrekur; enn Fœdur alda, eilífum gjalda,
þóð skal þrefalda.

2. Lof hátt þal hljóma, hjálp og náð
róma, Guds geymslu bestu, gæðstu nægd
mestu; þaklátir þrejum, þar til burt-
deyum, synd hatur segjum.

3. Vort kall vel rækjum, vort gagn
rétt sækjum, óttumst Gud eina, elstum
dygd þreina, sátt og samlyudi, sem ee
lífs yndi, bæn og blíðlyndi.

4. Verum vongóðir, vel þolinmóðir,
þrautir afþrejum, þó þér stríð hejum, sízt
Drottinn sefur, sinni lítn þefir, heitid,
hjálp gífur,

5. Mitt líf, minn Andi, mín raust
sýngjandi, ó! Gud upphæda! um þinn

þrís ræða, vel sé viðtamen; vegsemd þal
samen, þér og þóð, Amen!

• Sunnudags Morgun-bæn. •

Mín sála lofar Drottinn, og mín
andi-gledst í Gud! Frelsara
mínum! Því hann hefir gjort mikla
hluti við mig; hann hefir minnst sár-
ar miskunnar, og völduglega vard-
veitt oss í næturinnar myrkrum,
géfð oss vært að sofa, og heilbrygd-
um upp aftur að standa. Öffrum
þar fyrir Drottni þackslætinu, og
gjöldum ennú hærsta vor þeit! Það
sé vor ndjá og einka unadsemd nú
strax á morgni þessa Drottins dags;
Því þess vegna erum vér svo dásam-
lega verndadir í nótt og allt þingad
til. Gleyfumum ekki, að dagurinn
er einkum til þess ætladur og gíf-
inn oss, að vér á honum minnast
skulum Drottins dásemda, og helga
vora sálu, með bæð og andakt, hon-
um til þjónustu. Drottinn Gud!
án þín megnunni vér ekkert; send

ofs því þinn anda, sá er upplósti
 ofs og leidi t allann sannleika, svo
 vér hafa kynnum vora lystingu t
 þínu lofináli. Gef ofs med þreinu
 hjarta ad birtast fyrri þér! upplós
 vorn skilning! helga vorn vilja fyrri
 þitt ord í dag, svo vér af þess heyrn
 og lestri færa kynnum miklu ávort
 þér til dýrðar, en ofs til rifuglegra
 sálubjálpar nota, fyrri vorn Trélsara
 Jesúm Kríst, Amen!

Sunnudags Dvöld-sálmur.

Lagid: Það sé þér góð gjörð.

Sólin rann, ljós leid, ljáfur Gud mig
 stjórja, í dag vann, og nend, allri
 burt ad rydja, af því hans er greið,
 öllum líkn ad bidia, enn þal mín ydja.

2. Veit mér þrótt, veg þinn, vel, o
 Gud! ástunda, og óð stjótt, eg finn,
 enda lífs ígrunda, svo þessi rótt hug minn,
 hédan burt þá stjunda, til feginis funda.

3. Veit mín dád æ er, aðl og mentie
 dvína, gjervallt ráð, Gud! þér, gef eg
 mitt, andsýna, vörðstia náð í nótt mér,
 nú eg fel í þína, umsjón end mína.

4. Mér ei neyð mun þá, maðu' og
 gvíða valda, ef lífs-Steid og þrá, endar
 helid falda, gæssi mér þreid, Gud sjá,
 gleði og dýrd margfalda, um aldir alda.

Sunnudags Dvöld-bæn.

Drottinn! Þér einum tilheyrt
 dýrdin og heidurin, þacklætid
 og lofgjordin fyrri allt gott oss
 veitt og gæfid, og einum fyrri þessa
 dags dýrmættu velgjordir. Eptir
 þinni mikilli miskunsemi, hefir þú
 ekki einúngis vardveitt vorn andar-
 drátt, gladt og endurnært vort líf
 með margfoldum gæðum, heldur
 þar á ofan frambedid oss, í þínu
 sannleikisins orði, lífid og sáluhjálp-
 ina fyrir Jesúni Krísti; kénnt oss
 að þeckja meðölin til vorrar betr-
 unar, og sýnt oss inátann hvernig
 vér lífa ættum, svo vér réttilega
 þynnum að færa oss í nyt og gled-
 ja oss við þinar gáfur, gættum von-
 gladir umborid mótlætid og feng-
 jum stadist á þinni vöndu tíð. Þú

hefir, í þínu heilaga orði, láttu sanna-
færa oss um það, sem vér annars
daglega þreifum á í voru lífi: að þú
ecki viljir syndugs manns danda,
heldur að hann betri sig og lífi, já,
lífi hér svo farsæll, sem unnt er í þessu
dandlegleikans holdi, en eilíflega
fullsæll annars heims. O! að allt
þetta væri oss nú ekki þegar gleymt,
heldur að vér í qvöld útaf sofa
mættum með þeim einlægga ásetun-
ingi: að komanda morgni og alla
vora æfi hédanaf, að framkvæma
það í verkinu, sem vér af Guds orði
numid höfum; svo verður svefntú
oss í nótt og allar nætur vær og
blessaður, og vor sldasti danda dúr
sálubjálplegur inngangur til eilífs
ljóss og lífs, Amen!

Mánudags Morgun - sálmur.

Lagid: Herra! þér skal heidur og lofning gr.

Morgunstundin mig þín stjara ljátt,
mér náttblundinn gífinn væra, sátt,

Gud eg beidi; glæp mig sneydi; gæfu-
leidir, greiði og neyðir bæti.

2. A dags róli og í bóli náða, auðnu-
hjól þó biltist, fjólið dæða, veri landi,
voru og standi, vární grandí, Gud, hugg-
andi hrjáða!

3. Biltíng jarðar, brentíng daga og
nátur, beint áqvæðar; Gud svo þagar
matur, eins nátt-blund, sem árdags stund
og aðrar myndir, fjæta lundir lætur.

4. Ef hér flæðast að vandræði sjáum,
ell þau græðast, dýrðar gæði er fáum;
heims um svæði, hug þó mæði, hrigð, vol-
æði, ædra næði náum.

5. Mig vesælann, minn Jesú! ásjáður,
mér yndælann fegnud trúar sjáðu! tíð er
draumur, tími naumur, tál heims glaum-
ur; að mér aumum gáðu!

6. Þessi dagur, þá lífs-tíðum hallar,
þær byrðdragast hljóta um síð gjörðallar.
Þeim Alvalda, þóð þal gjalda, þann
margfalda, þrís um aldir allar.

Mánadags Morgun-bæn.

Lofa þú Drottinn, mín sál! og allst
hvad í mér er vegsami hans hei-
laga nafni! Þig viljum vér þakklátt

þrifa, vor Skapari og vor Gud!
sem of þess varðveitt hefir frá allri ó-
lucku á afslidinni nóttu, gífir of þess
værd og ró, og með endurnærandi
svefni styrkt svo vora krapta, að vér
gétum nú með hraustum líkhami og
gladværnum anda gengid til vorra
sýslana, mætt dagsins mædum, og
dýrkad þig með trúlyndu ervidi í
þeirri stétt, sem þín alvísu forsjon
hefir of þess í setta. **QE!** allt eru þetta
födurlegar velgjördir við of þess óverð-
uga, gædi Gud! Þó vér svo sjaldan
hefum við þær kannast, og — því
miður — enn sjaldnar brúkad þær
svo trúlega, sem þú tilætlað hefir.
Syrirgéf, mildi Fadir! vera van-
gætslu, syri Jesú skuld! og gíf of þess
nád þína framvegis, að vér ætíð
miðugir séum, hverjum vér hefum
líf og hrausta krapta að þakka, og til
brers og hvernig vér verja egum
þessum dýrmætu gáfum, svo vér
ætíð séum vissir um þína velþócku-
nn á of þess Lát þína þanka vakandi

vera í vorum sálum á þessum degi,
í öllum vorum verkum og unniðis-
um; þá munu vor fyrirtæki vel luck-
ast, þín náð fylgja oss, og þitt full-
trugi styrkja oss; því hefir þú lofað,
og þín leford bregðast ald: ej; öll
þín fyrirheit eru já og Amen!

Mánadags Qvöld - sálmur.

Lagid: Lóngar mig í lífs höll.

Hvíld er þagust þjádum, því þú hress-
ing tilþýr, Guds að gæðstu ráðum,
gjerdist náttin mærg þýr, þjátr frá lýði
og láðum, laungum þegar sótt flýr, aptur
væð að snýr,

2. Lof þeim Lífs - foringja, líf sem geym-
ir vort þrátt, sætlega þal lýngja, sál og
tunga mín hátt; nýrri náð umfringja nú
mig lætur sinn mátt, og þlynnir að dátt.

3. Nú áfalla nátt vana, náðir lúdir fá
mennt, allann hennar óttann, þfirgnæfir
væð enn, lífs umferðar flóttann, farsal
endur hvíld senn, laun fáum þá þrenn.

4. Mína daga mig lær, minn Gud!
telja svo þér, að eg þýnnt allnær, er síð-
asta

asta qvöld mér, endíng þegar öll far, áfi-
stundin hjá þér, þú betra líf ljét.

5. Mér hlíf minn Gud vel eg, mínum
lífs á vegi, aldur hvar sem el eg, eins á
nótt og degi, forsjón hans mig sel eg, fyrri
tígu hans hnegi, og æðst lof segi.

Mánadags Qvöld - bæn.

Vertú hjá oss, Drottinn! þvíad
qvöldi tekur: dagurinn er þeg-
ar lídinn og myrkríð yfirfellur. D-
teljandi eru þær háskasemdir / sem
oss og voru velka lífi másté búna-
féu á þessari nóttu; æ! vér veitkar
og skamshnar manneskjur þeckjum
þær hverki né fáum þeim afshrt.
Vor máttur er rír, en vóðinn boer-
vetna, þorfin mikil; vertú því ecki
fjarlægur, heldur stattu hjó oss
Drottinn, vort hjálpræði! á þér
einum er öll vor von, lát oss ecki til
skammar verda. Þú einn þeckir
grant og sjer hvíslíft skadræði þessi
nótt másté hafi oss búid, þér en st-
líka ráð og meðol til að afyenda

því; þinn er mátturinn og dýrdin
 að eilífu. Þanna öllum vöðva að
 granda oss eða nokkun því, sem þú
 oss gífir hefir til vinds og nota í líf-
 inu. Þú nálaegð umkringi oss,
 þinn máttur hlífir oss, þín forsjón
 vakir yfir oss, þá kann oss ekkert illt
 að henda, svo hlýtur ógjæfan sjálf
 að snúast oss til værdar og heilla.
 Í því trúar þi leggjum vér oss óhúst-
 ir til svefns, offrum þér andmjúku
 þacklæti fyrir dagsins velgjörninga,
 og afhendum oss svo, með lífi og
 sálu og öllum efnum, í þínar hend-
 ur. Vertú hjá oss í veðu og svefni,
 og vertú vor Guð í lífi og dauða,
 Amen!

Þriðjudags Morgun - sálmaur.

Lagid: Kadir vor, sem á himnum er.

Þjósið dags saguet ljómar enn, líf breidir
 út og gleði í senn; minn fyrsti þánki
 því nú sé, þacklæti Guði láta' í tje, að eg
 uppreisinn frór og frí, farid gét til míns
 verks á ný.

2. Þú værdar flauti sátt og svaf, svefnið inn mér nýja frapta gaf, minn lífhant, sál og hús mitt hér, í hendi gegndir, Drottinn! þér, sú fædurlega forsjón þín, forðað hefir oss neyð og þín.

3. Hér fyrir sál og málid mitt, minn Gud! vegsamur nafnid þitt; minns hjarta traust og athvarf allt, á meðan lífi' og vera flalt; því hvern, sem á þér hefir trú, Heera! ej ofgegnur þú.

4. Hjálp! eg uppfylli hér í dag, hvað þú baudst og minn styrkir þag, áttid standa með allri gát, annara' og minna velherd lát; fótsporum Jesú fylgja hér, svo sál og þínna dýrd hjá þér.

Þriðjundags Morgun - bænn.

Loftþing þú end min Drottinn Gud! þínum, þínum verndara og viðhaldara, er svo fædurlega hefir valað þér oss með blifd sinni og vörðveitflu á umflidinni nóttu, að ekkert vondt hefir náð að snerta oss né það oss viðkémur; myrtrid gjerdi þann oss að verju, hvílurámid að grida-stað, svefnið að endurnærfingu, og

nú gæfur hann ofs með nþum degi
 nþarofsmynd um þad, hverfu hjart-
 anlega góður og gæðskurður Gæd-
 ir og verndari hann er sinna van-
 máttugu barna. Þér viljum því
 uppvaðnadir byrja þína lofgjerd,
 framtelja þínar velgjerdir, og með
 hjartans þacklæti vidurkenna vorn
 óverdugleika til þeirra og alls þess
 góða, er þú á aflidiðni nóttu og allt
 htingad til þess andshnt ofs. Q!-
 hvad erum vér, Drottinn! ad þú
 andshnir ofs svo mikla bluti? ad
 þú þannig shnir á ofs stærð þinnar
 miskunar og trúfeli? já, því meira
 gott, sem þú gjörir ofs, því fram-
 ar viltú locka ofs til elsku og hlýðnt
 vid þig. Q! skyldum vér á þess-
 um degi neita þér, godi Gædir! ad
 fylla svo notasæla skyldu vora!-nej,
 í þínum fræyti viljum vér gánga á
 mótt dagins frelsingum; stattu
 ofs til hægri handar, svo vér ecki
 þrosum, engann blut adhyllumst,
 sem þú baðad hefir, eckert framaf

ástinndum, enn að þócknast þér, og verða sælir við elskuna til þín; svo verdum vér blessaðir af þér, blessaðir í inngangi og útgangi, blessaðir fyrir Jesúm Krist, Amen!

Þriðjudags Qvöld. sólnur.

Lagid: Hjarta, þákar, hugur, sinni.

Þjófs á vængjum leid einn dagur, lengst í vestrið frá oss iun; einn þú veitst hvert annar sagur, í austri rennur nokurt sinn; Herra Gud! sem hefir rétt, þín iulíósum midin sett, ótal vitslu vektin ljóma, vald og gæðsku er þína róma.

2. Þér af hjarta þóðum gladir, þenna líðinu sæla dag; öllum meinum af veruðadir, allra leitst í mildi hág. Gef að minnumst allir á: enn nær dauða þar oss fá! gef þói lífid vel svo vöndum, viss sé hlífd í þínum hendum!

3. Blund á oss lát sætann síga, sig hér þinni Födur-vörn, í nótt, sem málfé nákold huga, nú þín audmjúk fela börn. Sofni augað dauða-dúr, draumi sálin vakni ur, frá náttúðegra dymnu þöfin, dýrdin ljósi þínu vöfin.

Þriðjudags Qvöld - bæn.

Góði himnesti Gadir! í þér lif-
 um, erum og hrærumst vér,
 frá þér einum flótnr oss góð og oss
 fullkominn gjof niður til vor; af
 náð þinni erum vér til, og þín trú-
 festi lét oss aflífa þennan dag; það
 vidurkennir vor sála með hjartans
 þacklæti á þessari qvöld - stundu.
 Gadir! þín góðgírni er og hefir ver-
 id þfirgnæfaleg þfir oss, en vér höf-
 um syndgáð; vér höfum notid þína
 velgjörda og gláðt oss við þínar
 gátur, en tíðum gleymt þér, gíaf-
 arannum allra gædra hluta, og þó
 hefir þú en í dag ekki látið þér leið-
 ast að gjöra oss tilgeda. Þú hefir
 verndað oss frá öllu skadræði, og
 uppfyllt alla vora nauðþurst, svo
 vér þvi fúsari og varhugðarsamari
 vera skyldum til að lifa þér einum
 í heilagleiða og réttlæti; en — æ!
 vort gáleysi! dagurinn er lídiinn,
 margt gott er á þönnu forsönnad,

sem vér þó áttum og kunnum að gjera, og margt það illt aðhafst, er þú bannað hefur; það vitnar vor samvítka. **QE!** ef þú nú vildir gjera við oss eptir vorum tilverkiradi, þá yrði nóttin hegningar. og eynda nótt og hvílu. rúmið bana-sæng; en það hugbreytir oss: að þú ert éndanlega góður og miskun-samur Gud; þess vegna vogum vér andmjúkir að biðja: lát ekki þína náð við oss með deginum enda taka. **Fyrirgef, fyrir Jesú dýra danda,** fyrirgef vorar margfoldu syndir, og frelsa oss frá þeirra straffi og öllu illu á komandi nóttu! vér er-um þess fullvísir, að þú heyrir vora andmjúku bæn, því hjá þér er mikil fyrirgefning, Amen!

Middvikudags Morgun-sálmur.

Lagid: Hverr sér fast heldur.

Hátt upp í hæðir, mið hjarta hlyti sér,
Gud, sem nú gæðir, mig gleði, losa

ber; nýjann dag vott um nýja eg sje, náð nú sem lætur, :: náðugur Gud í tje::

2. Hans náði heyr, þá hóf eg andvarp flokt, súst þedur eyra, fann mína naudsyn gloggt, þá forsta byrjast þerfin vann, um ásjá bad eg, :: og Amen! sagði hann ::

3. Gud! hvortu gjalda, gjes þína má eg nú? þoð þúsundfálða þér ber eg fram í trú, að um mig hugað enn sé þér, gés gáfur þínar, :: að góðu verði mér! ::

4. Enn framarseti, forist eg lífs á Reid, gés æ eg gėti, gengid fram dygda leid! takmark míns lífs sé takmark þad, oss sýst að finna, :: nær flótjumst eilífd ad. ::

Midvikudags Morgun-bæn.

Lofað og reglamad sé þitt dýrðarfulla nafn, Drottinn Gud! sem en þá í nótt andshnt hefir oss vægd og miskun, hlíft oss við öllu mállegu syndastráfi, neyd og ólucku, en gésid oss rósamann svefn og hægahvild; vora krapta hefir þú endurnært, og viðhaldid vorri heilsu. Allt gott þyggjum vér af þínu mildu hendi; þú fyllir vor hjortu

med fagnadi, og gífur oss, jafnvel
hér á jördunni, að njóta margs-
konar unadsemda og ánægju í líf-
inu. Þú þu verð og viðhondlan
við oss, er einstakur náð og góð-
gætti; þú briggir og tlyftar oss,
svo vér því fegnari verðum þugg-
numni; þú sendir oss mótlætið,
til að auðmýkja oss, og læra að
meta og smækka gleðinnar inndæli.
Móltin og myrkrin minnir oss á,
hverfu dýrmætur velgjörningur
dagurinn og ljósið er, já, allt það,
er þú gjörir þé harla gott. Gíf oss
með þessu hugarfari að taka hver-
ju því, sem oss mæta kann í dag,
veri það blíðt eða stríðt, það er oss
þó allt hollt og blessað af þinni
hendri, þegar vér að eins lærum að
færa oss það í nót eptir þinni til-
ætlun. Þardveit og blessa oss
þínar gáfur, og gíf oss að njóta
þeirrar gleði af þeim, sem þér er
þökknanleg. Þænubyr oss og upp-
fyll vora nauðpurft í dag, eptir

Þínum dýrðar ríkdómi í Jesú
Kristi, Amen!

Midvikudags Qvöld . sálmur.

Lagid: Rís upp, mín sál! að nýn nú.

Fyrir gott allt þig gefgum vér, Gud!
sem ofs náð og miskun tjer, eg þó sé
mergu minna, lífsamt géd þitt, lofquæði
mitt, láti náð þjá þér finna.

2. Hjálp í dag tjedir mikla mér, mig
hjartanlega tókst að þér, bænjeyðir blíðt,
sem þadit, mig og mitt hús, miskunar súð,
frelstir og forðorgadit.

3. Allt hvað eg er og ándi sá, í mér
gladvar, sem hugfar á, að þín dýrd ebl-
oft næðt, allt hvað minn hag eblði í dag,
eru þín meðdeild gæðt.

4. Eptir þinni elstu og mátt, annastú
mig um þessa nátt, hjá ej til synda minna,
í dauðans neyð, allsherjar Gud! aðstod
léttú mig finna.

Midvikudags Qvöld . bæn.

Eilifi, óumbreytanlegi Gud! vor-
ir dagar burtstíða sem fluggi,
og allir hlutir fríngum ofs um-

breyttast, en þú ert hinn sami að
 eilífu, þín ár þrotna aldrei, því
 hjá þér er engin umbreyting; þín
 mistun og trúfesti er en hin sama,
 sem hún frá eilífd verid hefir; þess-
 vegna lífum vér, o Gud! á þessari
 qvöldstundu, og hófum, fyrir þína
 náð, utendad daginn án slísa og
 ólucku. Ddandlegar þakfir séu þér
 fyrir það, þú gífst hefir oss að þeck-
 ja þig eilífann og óumbreytanleg-
 ann Gud, sem aldrei kunn að
 bregdast þeim, er á þig vona. Dag-
 urinn er síðinn, ljósid flýr oss, allt
 er forgengilegt; en það er vort
 traust og huggun midt í óstodug-
 leikanum, að vér egum þig að, þú
 ert vort ljós og hjartans blutskipti
 að eilífu. Hingad til hefir þú vernd-
 að oss, og viðhaldid voru lífi; þyrdst
 þú að framhalda sonni gæðsku við
 oss; varðveit oss mildlega á kom-
 andi nóttu. **Q. 1.** Þó vér séum þess
 ómállegir, sakir vors óstodugleika
 í öllu góðu, þá samt vertu oss náð.

ngur. Forlát oss dagfins marg-
foldu syndir, og sýndu oss veikum
vægd, fori Medalsgangarans Jesú
forþénustu saktir, Amen!

Símtudags Morgun sálmur.

Lagid : Hiarta, þánsat. hugur, sinni.

Afst þína, Gud! enn mér bodar, upprenn-
andi morgun-sól; þig að þeísa, er
væðir vöð, vara ljedir hvíld og þjól;
förest þal þeja' og muunsins mál, mín af
blundi hressa sál, loptir sér í himna hæð-
ir, um hátign þína' og miðfun ræðir.

2. Blunds í fadmi' eg lá, senu lídinn,
lífn þín vakti' og til mín sá; endurnæring',
næði, seidinn, náðug veitti þín forsjá, enn
mér nýst, gæst optur sjer, ótal bjóst mér
þeilla ljóð, er þú vildir að eg hlýti, upp-
vaknadur og þeirra nýti.

3. Þess þess krapta áttú alla, er mér
gæstú nýtt í dag; til þín þenkja' og þig
átalla, í þrautum vnyðst og gleði-hag; lífs
míns fadmir, lögin þín, lífs-regla sé jafn-
an mín, yfirvegan ástar þinnar, unadsemd-
in sálar minnar.

4 Eg vil þín með lotnúna' leita, og lífs
 við sporid flanna hvort, í elsku' og dygd þér
 eptir breyta, eins hreinslín leita, sem bert.
 Þú minn vilja' og veikleik' sjer, v. r. ú. aldrei
 fjærri mér! leid mig svo fram lífs hvern
 daginn, lofs ad dýðdar erfi' eg hagiinn!

Símtudags Morgun-bæn

S frá uppgöngu sólarinnar, allt
 til hennar niðurgöngu, sé
 nafnið Drottins regsamad! þú
 hefir skapað daginn til erfðis, en
 nöttina til hvíldar oss og allum
 sképnum. **Q!** hvað innilegt ást-
 ar þacklæti erum vér nú ecki skyldir
 ad offra þér á þessa dags morgni,
 fyrir svo marga hvíldar-nött og
 værdar-blund, er vér allt hingat
 til þegid höfum, en vér þó skaldn-
 ast þekkt höfum, því síður þegid
 sem velgjerd af þínni göðgjörnu
 hendi. — **Gyrligé, ó Fadur!** vort at-
 hugaleyfi, fyrri Jesú skuld! og með-
 tal i náð þad yðrandi þackaroffur,
 sem vér nú i hans nafni framber.

minn fyrir þig; vér viljum í dag og
 daglega bédan af þína vort þacklætti
 ávartarsamt í verkinu; vér viljum
 láta það ásaunnast í orði og athofu-
 num, að vér eðli til forgéfnis þegid
 hofum þína náð, og notid vernd.
 ar og varðveislu í nótt og hringad
 til, þér viljum vér þjóna, þig elska
 og þér blýða; styrk oss með þínum
 frapti til að framkvæma þenna
 góða ásetning í dag, svo vér lifa
 mættum þér til dýðar, trúlyndir
 og árvakrir í vörn þessi og ervidi,
 ávartarsamir í gudhræðslunni, stöð-
 ugr í bænum, heitir í þacklættinu
 og lofgjörðinni til þín, þenna dag
 og alla tíma til æfílofa, Amen!

Símtudags Dvaldsálmur.

Lagid: O Gædir himnæsti og eilífi Gæd!

Himinsól vendi í háffins staut inn, þú
 id ess bendir til værdar um þinn, leid
 svo til enda einn lífs dagur minn; líka
 vinnstu senda mér, Drottinn!

2. Þér, blíði Fadir! lof þýðasta ber,
þú mig verudadur og ellu frá mér, grandí
vísadur þín gnafandi hér, gæðsta bleffadi
þvad mitt er.

3. Þú, sem vel greidur mér gafunnar
stíg, gjör þad eg beidi: þín Fodur-hönd
mig, annist og leidi, mín end örugg sig,
í lífi og deyd reidur á þig.

4. Öll þal svo hrundin buet ángist og
þrá, er værdar-stundin mér gledileg þá,
þíðasti blundur þó sígi mig á, sælum Guds
fundi mun eg ná.

Þíntudags Qvöld-bæn.

Gud! vertu oss syndugum lífu-
samur! dagurinn er ad qvöldi
tomin, og vér svo einum degi nær
fluttir eilífdinni, vorum reiknings-
skapar og uppskeru tíma; vitni
nú vor samvitsta hvernig vér þú
id höfum oss undir hann í dag.
O! mörg tækifæri, sem oss á deg-
inum framboðist þafa til góðs,
eru midur hagnött eum vera skvöldi,
og fleirum þó ad eilífu sleppt, morg-

um heilla. stundum ónýttsamlega
 endt, margir dhrættir velgjörn-
 iugar þánskalaust af oss medteknir
 og gálauslega brúkadir, eru í dag
 ónýttnir á oss. **Æ!** margviðlegt
 er vort gáleysi! allt þetta vitnar
 nú í gégn oss, hverfu þúnglega vér
 erum undir syndina seldir, hverfu
 lítid oss dag frá degi ágengt verdi
 að fullkomnast í elskunni, í þack-
 lætinu við þig, og hlýðninni við
 þín blesud Bodord; til þessa hefir
 þú þó náðarsamlega sparad oss í
 dag, og svo marga daga, sem vér
 lifad höfum; æ! gættu þó ecki í
 réttlætis dóm við oss, góði Gædi!
 fyrir þér er enginn maður, ecki
 þinn fullkomnasti jafnvel réttlát-
 ur, heldur skadu oss vægd og vork-
 un! þú vor Skapari! þekkir best,
 af hverju breiðu verkefni vér erum
 gjæddir! minnstu þinnar grun-
 lausu gæðu í Kristi Jesú, og af-
 plána allt vort rónglætti! taktu oss

undir þína guddómlegu vernd og
varatekt á þessari nóttu, og frelsa
oss frá öllu illu, því vér vonum
á þig, Himen!

Föstudags Morgun-sálmur.

Lagid: Sólin upprannin er.

Enn til ljóss alvald þitt, á ný mig færði,
af dúrðins dái' og mitt, dug hressum
nærði, líf, sem að lá; láid á fótstör þinni;
vernd þín, sem viðhélld mér, vottar, að
enn sé þér, minn Gud! í minni.

2. Því þal mín þaklát sál, þér aldrei
gleyima, hegðan, hjarta og mál, holl bod
þín geyma; með nýjum dug, í dag hún sást
ásetur, að stunda dygd og dád, Drottinn!
þéif veitum náð, að breyta' æbetur!

3. Eg er í þáttum heim', hans glis mig
letur; en mót óvini þeim, aðsið þín hvet-
ur; eg megna allt, ef þinn freptur mig
stydur, súrt ef mér sendast vanni, þótra
það optur kann, þitt fylgi' og freidur,

4. Aldrei þfregast þú, þann á þig
trefsti; vera þal víssa sú, von mín og
þrefsti; í qvöld eg mun, óst og náð lýsa

Þú ert minn Gud í þessum tíðum.

þinni, að héldst mér á þeim stig, að óttast, Fadir! þig, svo freid eg finni.

Föstudags Morgun-æbæn.

Lofadur sé Gud og Fadir Drottins vors Jesú Krists, og fyrir hann vor allra náðugi Fadir! vér byrtumst nú fyrri þér á þessa dags morgni, gladdir af þinni miskun, og fagnandi af þínu hjálpræði. Vér þökkum þinni gæðsku fyrri alla þína fædurlegu velgjörninga, og þrisum þitt nafn fyrir oss veitta værd og verud á aflidiinni nóttu. Í þínu nafni byrjum vér daginn, og í fullu trausti til þinnar aðstöðar, viljum vér óquidnir mæta dagsins þjáningum. Vér lifum í heimit, fullum freistinga, sjálfir erum vér breiskir, og vort hjarta táldragandi; æ Drottinn! yfirgefdu oss því eðli, þín veiku börn, lát þinn ótta vera vakandi í oss, og þinn frept fullkomnað í vorum van-

mætti, svo vér aldrei vinnum þad
 fyrí svíkula syndarinnar skémtun,
 að yfirgæfa veginn þinna þodorda.
 O vor blessart Gressart og Tals-
 madur, Drottinn Jesú! þið forir
 oss þinn himneska Gedur: að þáñ
 í dag og alla tíma, sem oss ætlad-
 ir eru að dvelja í heiminum, vilji
 náðarsamlega varðveita oss frá
 heimisins vöndu dæmum, íhsnum
 og hneirlunum, svo vér framgænga
 mættum víslega, eins og á degi æ-
 tid vakandi og biðjandi: að fellum
 ecki í frestni. Vertú í dag í verki
 með oss, og lát vort hjarta rétt-
 stíklad finnast fyrí þér, Amen!

Fostudags Dvöld · sálunn.

Lagid: Gíf. þíñi frískni góðan frid.

Gud Gadir! sem oss geymir vel, gæðstu
 mátt þinn og prísu, þitt enn að lofa
 ástar þel, og mistun þinni lýsa, þal min
 þacklát vanda vísa.

2. Eg, sem þíns Andu ástgjof hlaut, er
 þínum trygdum minni, veisall til þeirra

þægða', er naut, vann ei af mistun þinni, synd uppgaffst mér en eitt sinni.

3. Gud! heilög Vera góð og trú, Gud minn, Gud fedra minna! frá niðurlífi minnu verstu, æ mætti' eg verður finnast, í telubarna teljast þinna.

4. Leid mig þitt endurlífnað barn, lát andar feid mig næra. Nú sofna' eg, Gadir gæðflugjarn! gíf mér hvíld tryggja' og vera, til dóms lát mig ei dúrinn færa!

5. Gadir! oss hástaforða' og neyd, fel eg þér mig og mína; þér treysti' og að mér tek þinn eid, tryggð þes eg reynda þína, aumum mistunenn munt sýna.

Föstudags Qvöld - bænn.

Þér þockum þér, Drottinn afvaldt Gud! þvi þú ert svo góður, að þín miskunsemi varir að eilífu; fyrir hana erum vér enn þá í dag með morgun gæðum rifuglega blessaðir, og frá allri neyd, færi og slisum volduglega verndaðir. Þér tilbidjum fyrst þínu auglítt, og öffrum þér andurhjáta hjartans þacklæti fyrri allanu rif.

dómt þinnar gæðsku, vægðar og
 lánglundar-gæðs, er þú hefir aud-
 sýnt oss í dag. Medtak, o Gadir!
 í náð, þessa ófullkomnu, en þó ein-
 lægu qvöldfórn vora, þú hefir
 gjarnan audmjúkar bænt, og sv-
 irslitur ekki vort reifa barna-qvaf.
 Gadir! í þína völdugu umsjón fel-
 um vér nú aptur líf og sálu, hús og
 eignir, og allt það þú hefir oss
 gæfid. Drottinn! vér erum þín
 handaverk, og í Jesú Krísti fríd-
 fengt útvalin börn, lát oss ekki glát-
 ast, lát engann hrífa oss af þínni
 heudi. Umfringt oss þín guddóms
 nálægd, svo að hvert vér sofum eða
 vokum, lifum eða deyum, séum
 vér þó þínir. Gíf oss, o Jesú!
 vært að sofa í þínni fríði, að vér
 á morgun gladir nypvafla íneitt-
 um, til að víðfrægja þína dýrd,
 þaðan í fró og að eilífu, Amen

Langardags Morgun-sálmur.

Þagid: Helmsfas Eðrur forsjón fasta.

Dagur austur-lopt uppljómar, ljóssins
Herra! dyrd sé þér! mikla vernd og
milda dæma, miðkun þín oss jafnan tjer;
morgunrodans blidri brún, blessud enn nú
gledur hún. Af sang upprísnum sælir og
gladir, að sýngja lof þitt, hjartans Fadir!

2. Skapari þarud lyds og landa, lífs
og heilsu veitir hnoss, látt þann sanuleik,
ljós og anda, leida, stína og storkja oss, að
þjóna sér í þeirri stétt, þar hann hefir oss
í sett; sérhveru bel, sem mér kann meta,
miðkun vörðist hann að bæta.

3. Gud! hvað sem í öllum áttum, oss
til heilla þapadir þú, eptir sínum edlis-
háttum, ebli vora farsæld nú, gíf oss þenna
gédann dag, góði Fadir! sjá vorn þag,
oss þín blessud gæðsta geymi, gæðin full
í þetta heimi.

Langardags Morgun - bæn.

Allt hvað andardrátt hefir, lofi
Drottinn eilíflega! já, þacka
honum og prisa hann, mín sál! á
þessa dags morgni, sem verid hefir

sól og stjöldur vsfr þér á umflidinn
nóttu! Drottinn! þú lætur ekki af
að gjöra vel við oss, daglega er
þín miskun nh, hver dagurinn
segir það edruin, og hver nóttin
kunngjörir það annari; því stjöld-
um vér þá þegja? vér, sem frá mód-
urlífi, allt fram á þessa morgun-
stund, reynt höfum þig trúfastann
verndara, Gædur og forsvor? æ!
að þeigið uppreunandi dagur mætti
nú velja vorn anda til verdugrar
þacklættis lefajerdar þínu nafni,
fyrir allar fódurlegar velgjördir,
sem þú þeitt hefir oss í nótt og alla
umflidna viknu, þó vér höfum órá-
lega syndgæd í gégn þér, og van-
rækt skoldu þora. Ebl með oss lust
og f. apta til að endurkæpa trú-
lega tidina í dag, að umbæta það,
sem á vikunni forsómad höfum, og
að elska þig þvf heitara, sem þú
fyrirgefur oss fleiri afbrot. Gæf oss
á þessum seinasta vikunnar morgni,
svo ræfalega að minnast vers upp-

risu morguns og endurlífsgunar-
dags af grófinni, að vér lifa mætt-
um þenna dag og hvern dag héd-
anaf, eins og hann vera ætti vor
síðasti, og vér að komanda morgni
búast ættum við að uppvakna til
óforgengilegs lífs, og heyrja vörn
dóm, Amen!

Laugardags Qvöld-sálmur.

Lagid: Kom Audi heilagi.

Til þess sól hradar sér, hallar út degi,
eitt Heidrum endast hér, á líffins vegi.

2. O Gud! hveit annað nú, enn þá
vor bitur, auglýst engum þú, óðara
enn líður.

3. Nóg er að vitum vel, vort líf að
endi, og að það eins og hel, er þér í
hendi.

4. Að um oss annað sé þér, að sért
vor Fader, hugþraustir vitum vér, víska
nóg það er.

5. Þó dagsins stundum Reid, stjótt
fram að nóttu, bráðt hennar líður Reid,
að ljóstri öttu.

6. Svo lífid braut er breidd, til bana líffins, og dauðinn eins er leidd, aptur til líffins.

7. Svo lifa sérhverr á, sem sálafi egi, en andasti eins og sá, sem öldrei deyi.

8. Þína umsjón nú, ástríkti Fadir! felum líf, bygd og bú, blundum svo gladir.

Laugardags Qvöld . bæn.

Lífinsamur er Drottinn, þóttinnódur og bardla góðgjarn, sem í dag og alla umsidna vikun, hefir ofg og allt vort svo dásamlega verndad og blessad, að eckert brestur á allt það góða, sem hann hefir lofad ofg, og vér höfum verid hæfilegir til að þyggja. Lofad sé hans dýrdarfulla nafn að eilífu, sem enn þá andshat hefir á ofg stærð sinnar miskunnar, aukid vorn náðarfrest um eina vikun, og á henni þfirausid ofg margfeldnum velgjordum í vofu og svefni, með björg og blessun, hlíf og vardveitflu, heilsu og hamingju, fyrir-

gífð oss margar syndir, veitt oss
 margfeld gæði og marga uppört-
 un til egin farfældar eblingar, til
 að verka vora sálubjálpi með ugga
 og ótta, með dygd og gudhræðslu.
 QE! hvað erum vér, Drottinn! og
 hvað eru vor verk þess verd, að þú
 svo mildilega hefir breytt við oss
 og fedurlega leiddt oss blingad til,
 já, vilt nú framvegis gjöra oss til
 goda? hversu ófullkennin er þó ekki
 vor dygd? hversu alvörulítill vor
 betran? hversu feld vor elska og
 vort þakktæti? hversu hvíul vor
 blóðni? hve ávartarlítill vor gud-
 ræfni? QE! allir vér brjótum
 margfaldlega! snú þó samt ekki frá
 oss þinni náð! yfirgærdú oss ekki,
 því þá e. um vér glatadir. Fyrir-
 gíf oss allar vorar misgjördir, all-
 ar dagsins syndir og vitunnar van-
 gættu. Mistuna oss og heyr vera
 bæn, sakir þínar grúnláusu gæðsku
 og óbrygdanlegu náðar fyrirheita

í Jesú Krísti vorum Lausnara. Í
hans nafni leggjum vér oss óhultir
til hvíldar. Í hans nafni trenst-
um vér því, að þó þessi nött verda
cetti vor síðarsta, muni dauðinn
sjálfur snúast oss, fyrir hans dauda,
í blessaðann værdar-blund og æski-
lega lausu og frelsun frá allri eynd
og mæðu; þá erum vér eilíflega
sælir, Amen!

II. Daglegar Bænir.

Bæn á Sunnudegum.

Óllífi Gud vor Zadir á himnum!
vér lofum þig og þeckum þér
af hjarta fyrir allt gott, sem þess
dagur og allir ástíðadir hafa oss
fært frá þinni mildu föðnrheudi;
meira er það enn það metid verdt,
og fletra enn vér fáum það talid;

Þó er sú þín miskunin mest; að þú, fyrri Jesúm Krist vorn Lausnara, gétid hefir oss, brotlegum mannsképnunum, djörfúng til að kalla þig vorn Góður! D! hvíllikann fjærleika þú hefir oss andsynt, að vér megum kallast þín börn. Já! sem Góður hefir þú látid til vor tala í þínu orði í dag, látid vara oss við vondu, en hvetja til að vera góðir eg stunda gott, svo vér gætum vordid góðs njotandi hér eg jidar. OG! lát nú þitt ord, heilaei Góður! helgast á oss, og helga oss sjálfur í sannleikanum, í dýgdinni eg öllu kristilegu dagfari, að vér lifað gétum þér til lofs og dórdar, rósamir við þá traustu sannfæringu: að þegar vér festum kapps um að vera eins og þú vilt vér séum, þín góð og auðveyp börn, munir þú, sem trúlyndur Skapari og besti Góður, allt vel til vor gjöra, eg að lyftum meðtaka oss, börnin þín, í himna

ríkis sælu, til að lifa þar og lofa
þig um aldir og að eilífu, Amen!

Bæn á Mánadögum.

Bér heftum vorn anda í hæðirnar
af til þín, eilífi alheimis Hofs-
undur og Stjórnari! og í Jesu
nafni biðjum: æ! lát þitt ríki,
þína dhæð og dhæðun, sannleika og
dygd, eblast og útbreiddast vor á
medal, í vorum húsum og hjört-
um. Kæm oss þín réttindi: að
vér stundum að gjöra oss vor verk
med vöndudu hugarsfari, med dygd
og góðri samvitsku, eins og þína
þjónustu fyrir þínu augliti. Þín
góði Andi, o Jesú! fríðar., kjær-
leiks. og eindrægnis. andi, búi í
vorum hjörtum, síðri vorri um-
gengni, og farsæli vort húss. félag,
svo vér gladdir og rósamir lifa
mættum undir þinni stjórnun, vor
Gud og vor Lausnari! gladdir yðja
það vér gjöra egum, og vor skylda

bhður, gladdir líða, gladdir bíða, uns
 vér álitumist hæfir að medtakast í
 þitt eilífa dhrdar ríki, Drottinn
 vor Gud! lofður um aldir, Amen!

Bæn á Þridjudegum.

Smetanlega mikid hefir þú, góði
 Gud! lagt til vor, þína man-
 sképna, mikid í skopuninni, mikid
 í forörgun, vernd og viðhaldi, en
 þó einna mest í því, þú gífid hefir
 oss vit á að vidurkenna þetta, að
 vidurkenna þig, eilífa æðna Vera!
 voru Skapara, líffins hofnuð og
 viðhaldara; allt sanar, að þú vilt
 oss vel, ætíð hid besta; æ! verði
 því á oss þinn góður og náðugur
 viiji. Kæmi oss eptir honum að
 breyta í þaukum, orðum og at-
 hofnum með varþygd og vakandi
 samvitsku, þegar vel gengur, en
 þolgaði og stöðugri von, þegar á
 mótt blæs; þá verður oss, sem þú
 vilt; vér verðum þá, fyrir reynsl.

una, fullkomnari og hæfilegir til æðri sælu nota, í því komanda og betra lífi, sem vor Lausnart Jesús hefir fyrir oss í ljós leidd, afrekað og fullvissad oss að lifnu þessu lífi, Amen!

Bæn á Míðvikudegum.

Bér andvörpum til þínar aðeðsku, þú orláti Gíafarinn allra godra hluta! og í hópi þinna tal-lausu lifandi sképna, biðjum: Blessa oss Gud vor Gud! og gíf oss það vér dag hoeru viðþurfun til líffins vidurhalds, til nautnar, skjóls og svolunnar lífhamanna, og til ánægju vorum sálum. Blessa vort háð og handabla, vora ydu og erfidi, svo vér lifað gétum nýtsamir í voru standi, oss og meðbræðrum þessir; gétum með gleðu gæði og góðri samvitsku nýtt egin brands í sveita vors andlitis; gétum sýnt vörn góðvillja og vora trú ávæxtarsamt

við þursandi, af því, sem þú gífur oss. Já, blessa oss það þú bítir oss! gíf að vér þyggjum það, handtérum og notum sem þínar gáfur, með greind og gudurætni, ánægju og þackargjerd, þá verður það oss nægilegt, notagott og blessað fyrir lífhama vörn og sálu, í Jesú nafni, Amen!

Bæn á Fimmtudögum.

Með bljúgum og ydrandi anda ákollum vér þig, o Guð! þú brotlegra manna ellifi miskunar! víðarkémmum þér vorar margföldu áhyringar. með hverjum vér svo þrátt þofum gjört oss ómaklega þinnar náðar, og í Jesú nafni biðjum fyrir gífningar á þeim. Og líknsami Gaddir! þú þeckir vort stadlitla mannedli; þó vér optast þofum viljann, opt líka við leitni til ens góða, breskur oss tíðum árcædi, tíðum líka steduglyndi til að framt-

gæma það. Þorkénn vanmætti
 vorum; samverka vorum vísja, og
 óvarta vora vitleitni, að láta af
 illu, en læra gott að gjöra. Þitt
 dæmi, vor ljúfi Lausnari! hvetji
 oss, og þinn andi styrki oss til að
 fyrirgefri og unna þeim góðs, er
 við oss kunna afsjóra, svo vér fá
 um komist sem nærst þínum fót-
 sporum, lífst þér í manneldi, og
 eptir þínu orði og fyrirheiti verid
 fullvísir um fyrirgefningu þorra
 synda, Amen!

Þæn á Föstudagum.

Gaumi, trúfasti Guði! þú full-
 komnasti! þú besti! vor hjart-
 ans unan sé sem tíðast um þig að
 þenkja, þín verk að skoda, þínn vís-
 ja að stunda, og þína vegu að rey-
 ja, svo vér ecki leidumst í frekni;
 ecki látum oss tæla af vistrá þína
 og vondra dæma gjafningum; ecki
 efast um, að öll þín stjórnun er vís

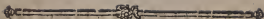
og góð, allir þínir vegir einber mistun og trúfesti. Leid oss eptir þínu ráði og í þínum sannleika, að vér lærum rétt að meta stundleg gæði, svo að brúka heiminu, að vér ecki misbrúkum hann, ecki spíllum þínum góðu gófum, né meidum sjálfa oss. Styd oss og styrk uted þínum krapti gegn freistinganna ofurebli, að vér ecki fellum, heldur fáum stadið, vardveitt trúna og góða samvitsku til æfíloka, þá er oss viss sigurfransinn eptir þínum fyrirheitum, Amen!

Bæn á Langardögum.

Þor hjálp stendur í þínum hendum, þú almáttugi himins og jarðar Skapari! — æ þann hugsvafandi þánka! — þvö vongladartöguum vér að bidja: mikla nú, góði Faðir! á oss þínn mátt og þína mistun, og snú frá oss öllu því, sem þú einn þeckir að gæti

ordid oss til skada á sálu edur lík-
hama, æru edur velferd. Gefðu
oss vitsmun til að framganga for-
sjálega í heimi þessum; engum
gæfa hneirlum, engann skada í nokk-
rum blut, en vaka alljafnt yfir
samvitsku vorri; hún fylgir oss
lengst; hún getur bæði glætt og
líka skadad oss mest. Þetta skyldi
oss aldrei gleymast, hvar sem vér
erum staddir eða hvað sem vér gjör-
um, því þá getum vér lifað örugg-
ir í fullri trú og von um, að þú,
þor trúsyndi Skapari! munir leida
oss klaklaust gegnum lífsins hætt-
ur og torfærur, og lofs frelsa oss
frá öllu illu, en hjálpa oss til þíns
himneska ríkis, því þú einn megn-
ar öllu að eilífu, Amen!

III. Hátíða Bætur.

I ó l a B æ t u r.

Lof og dýrd sé Guði í hærstum
 hæðum! sem eptir sinu óran-
 sakanlega vísdóms, og miskunar-
 ráði, hefir frá eilífd fyrirbugað oss
 syndugum monnum hjálpar-med-
 al í sinum eingetnum, elskulega
 Soni, Jesú Kristi, sem í uppsyll-
 ingu tímans er af Fedursins skanti
 útgenginn, fæddur af qvinnu og
 lofmálinu undirorpinu. Lof og
 heidur sé þér, Guðs eingetni Son-
 ur! þú, Fedursins dýrðar-ljóni og
 sama innvið hans guddóms veru,
 sem oss ert í heiminum sendur og
 gefinn til réttlætis, vísdóms, helg-
 unar og eilífrar sálubjálpar. Vel-
 kominn vertú oss þinni Kristni!
 sem af þínum guddómilegu lærdom-

um helgud upplýst er, til að þek-
 ja á hvern hún trúir og þá þættu
 árleifið, sem oss öllum er, fyrir
 þína holdtefju og blingadburð, inn-
 fialud í von eptirkomandi gæða.
 Velkominn vertú oss, o Jesú! vor
 blóðteingdi bróðir, sem með þinni
 blessaðri fæðingu, blessað og helg-
 að hefir vora fæðingu. Þú gjord-
 ist veitt og hjálparþurfsandi barn,
 eins og vér; þú ert oss, að öllum
 syndlausum breiðleika, líkur ord-
 inn, þú vilt því bera vorkarsemi
 með oss, þínum bræðrum, og styrk-
 ja með þínum kravti í öllum vor-
 um breiðleika. Blessud og hátid-
 leg veri oss þín fæðing! veri hún
 svo andvörðileg, sem hún annars
 var fyrir heiminum; hún er oss
 þó, sem trúum á þitt nafn, dýrd-
 legt fríðar-merki á milli Guds og
 manna, já, víkugleg blessunar lind
 allra gæða, tímanlegra og eilífra.
 Vér nálgjum oss í þaukrunum

þínum Fæðingar-stalli, og tilbíð-
jum þig, heilins Lærinreistara!
géf oss að fylgja þínum sannleika!
vér ákallum þig, vorn sálubjálpa-
ara! géf oss að standa stöðugum í
þinni vídurkenningu og Guds ótta,
allt til æfíloka! vér þrífum þig,
vorn Dómara! æ! géf oss svo hér
á jörðu að taka þinni fæðingu og
fæðingar notum, að vér á síðan
fyrir þínum dómi, álítast meitt-
um verdugir að innleidast í þína
dýrd, og þar undirtaka og samþunga-
ja með öllum hinneskum hird-
sveitum, Englum og útvöldum,
þínn lofagjörðar þríf að eilífu,
Hallelújah!

N þ á r s B æ n.

Eilífi aldanna-Fadir! hjá þér eru
þúsund ár sem einn dagur, og
einn dagur, sem þúsund ár; þínn
aldur er æ hinn sami, en oss flýtur
hvert

hver dagurinn, vífan, árid, öldin, nær tímans og eilífdarinnar aldamótum, nær enda vors aldurs og dominum. Þessuga straumur tímans hefir, bradar enn vér alvarlega tengum aðgáð, vorid oss enn þá áfram um eitt ár, nær þessum oss markverdu tafmörkun. Þor Gud! óttaslegur rennum vér augum til umlíðna ársins og þessara tafmarka; árid útrann, en vér blygðumst að líta til þessa af oss misbrúkaða tíma. Vér meðtókum af þinni Þedurhendi allt það gott til sálar og lífs, sem þin milda forsjón sá oss fyrir bestu; fleirstir nutu heilsu og hagsælda, ánægju og nægrar atvinnu; fleirstir ríkgleggrar blessunar af lopti, jordu og vötnum, og blessunar í störfum og útréttlingum. Þitt ord vakti oss af andvaraleysinu, lésti oss á dygdanna veg, og hvattí

ad skunda hann, en vér dauðshyrðs-
 unist við þinni raustu, og adhyllt-
 unist öllu framar heilings flárádu-
 ginnningar, meðtókum þitt erlæti
 og fædurlegu blessun þackarlitid,
 og vörðtum allt þetta, sem smá-
 minni, þínar bendningar með kæld-
 sinni og dofinleika, þitt lánglun-
 ar-géd og miskun með uggleysi ef-
 ekti með forherðingu. **QE** vor
 Gud! viljir þú í réttlætisdóm við
 oss gánga; Dróttinn! hverr fær þá
 stadist? viljir þú með árinu enda
 þora daga og þína náð við oss,
 með hvílkri skélfingu niættum vér
 þá ecki hörfa fram ad þú óttalega,
 sem á eptir færir? en — vér bid-
 jum, líknsamt Gadir! og vitum
 þó ecki hvers bidja ber — vér full-
 treystum þinni miskun, ad þú sjá-
 ir vægd vorum, vonðsku háttum
 stórum; ad þú með velþóckun med-
 taka viljir þá veiktu losgjörð, sem
 vér nú við þessláraðfiyti, af innsta

hjartans grunní framberumí sam-
 huga fyrí þíu. **Q**! eilíft lof og
 ódauðlegar þackir séu þér, vor Fæd-
 ir! fyrir alla þína trúfesti og mið-
 un við oss, alla þína dásemu hand-
 leidslu á oss um allidid ár. **V**ér
 viðjum og fulltréystum þínni for-
 þén, sem allt hlúgast til hefir oss
 svo fódurlega annast, að þú á i
 höndfaranda ári, látir þitt sann-
 leiks ord vera lampa vorra fóta,
 og ljós á vorum vegum, sendir þann
 sanna vísdom í vor hjörtu, þann
 vísdom, að óttast og elska þíu. fram
 yfir alla hluti. **V**ér fulltréystum
 því, að þú, sem miðunar þíu yfir
 ell þín handaverk, og stjórna-
 þeim ellum með svo mikilli un-
 hyggju, að enginn titlingur fellur
 á jörðu án þíns Föðurs vilja, að
 þú, sem talid hefir ell vor höfud-
 háir, og veitst á hverju vér höfum
 þörf, og af hverju not, sem oss er

Hálfnun hulid, munir, fyrir Jesú
 sakir, alla hluti við oss betur gjöra,
 en vér skonjum um að bjóða, munir
 þvi blessa, vernda og varðveita oss
 alla á sálu og lífi á komanda ári;
 blessa og styrkja vörn Konung og
 hans háa hús; blessa Kristinnar
 Hofudstéttir hjá oss: Húsfjörn,
 Baldstjörn, Kénnidóm; blessa einn
 og sérhvern meðal þinna mann-
 sképnar; blessa vort naundbrengda
 Fodurland með haganlegri og frjófs-
 samri vedurátt, jardarinnar, hafs-
 ins og vatnanna ágóða, landsins
 og lífins ábextu; blessa hvers og
 eins storf, vdn og sveita í ærlegri
 sýslun, vor ferdalög og útréttingar
 á sjó og landi; vernda og blómga
 réttshna kauphöndslun og vidskipti
 manna á milli; bjóða hafinu, að
 láta oss shna andlegd og blessun í
 tje; bjóða: að himinninn ecki til
 lengdar né til hallæris verði oss
 sem járn, edur jörðin sem kopar;

bjóða styrjöld og drepsottum að
 ganga fram hjá vorum veikslidada
 og fámenna Hólma; bjóða hrigd
 og þjáníngum þeirra, sem stinnja
 undir sjúkdóms og mótlættinganna
 þunga, á þér þægilegri og vorum
 lídandi bræðrum hentugri tíð, að
 snúast í gleðiríkan fegnud; já,
 munir blessa lærðóms·mentir vor
 á medal og alla framfarar vidleit-
 ni í vísðómi og dygd, og lofsins
 blessa oss alla með luckusælli ró-
 send og fríð; innbyrðis fríð og
 ástsemi í voru landi; fríð á vorum
 heimilum, að engin úlsfbúd né tví-
 drægni megi sundurslíta vor sam-
 eginleg fjærleiks· og sambeldis-
 bönd; fríð í vorum hjörtum; sam-
 vitstunnar dýrmæta fríð; þeim
 fríð við þig, sem allur heilmurinn
 og hans glannur eðli fær gétid.
 Rénn oss svo að telja öll vor æfi-
 ár, mánuði og daga, að vér vífir
 og forsjálit verðum, svo að brúka

sérhvert ár og þess daga, á meðan
 nú ár og nýir dagar gefast oss, að
 vér óskélstir vegum að mæta fyrir
 eilífðarinnar dómstóli, að lidnum
 æfnum árum, með reifning fyrir
 brúkun vorra ára og daga hér í
 heimi. J. Jesú dýrmæta nafni
 bidjum og vonum vér alls þessa,
 mildirskasti Gnd og Fadur! hans
 vegna muntú því fylla alla vora
 naudpurst, eftir þínum dýrðar rík-
 dómi, Amen!

Þ á s t a B æ n.

Sendanlegar þakkt, dýrd og heid-
 ur sé þér, alvaldi Gnd! mik-
 ill að ráði og mektugur í athöfn-
 um, þú, sem með þínum völduga
 fraptti útleiddir af dandanum þínum
 mikla birðir sandanna, Drottinn
 Jesúm Krist! vér losum og tilbid-
 jum þitt háleita nafn og þísum
 þína heilsusamlegu náð, sem nú er
 opinber ordin öllum heimi, í vors

Endurlausnara dýrðlegu upprisu.
 Nú hefir þú til fulls auglýst þann
 að vera þín eingetlið Son, heims-
 ins Lausnara, ljós og lífgjafara;
 nú er þang Lærdómur og Evangeli-
 um innsigladur og stadfestur and-
 dómlegur sannleiki; nú eru öll þín
 fyrirheit í Jesú Kristi uppfyllt og
 að eilífu sönuð að vera já og Almen!
 já, nú eru lífið og ódandaleikinn
 í ljós teidd. Dandi! hvar er nú
 þinn broddur og bandæma sigð?
 Jesús-lífir! svo þó vér deyum mun-
 num vér þó lifa, lifa með þér, o
 Jesús! lifa eilíflega sælir. Dandi,
 gróf og forrotnan! hvar er nú þín
 sigur? Jesús lifir! og hefir með
 sinum fridþægjandi danda og sig-
 ursælu upprisu afmáð alla þína
 skélfingu, svo þú ert nú orðin vært
 hvíldar og gæmslu. berbergi til
 dýrðlegrar endurlífgunar öllum
 Guds börnum. Nú kynnur vér,
 miðt í dandanum, sigribrósandi að

sýngja þér lof, góðt Gud! sem oss hefir sigurtú gífud fyrri Drottín voru Jesúm Krist, já, vér erum þess fullvissir, að þegar vér einungis kappkostum að stríða undir þínum merkjum, vor upprisin Lausnari! lífum og lifum eftir þínu dæmi, svo minnum vér að lyktum, sem þú, í þínum krapti sá sigritum haldid. Sé oss þín hátíðlega upprisin minning, o Jesú! í dag, freptug upphvatning til endurnýngar lífdaganna framvegis, svo þegar vér til fulls afklæðast fánni forgengilegleikunum, að vér þá endurnýast mættum til vegsamlegrs lífs og sælufullrar skodunar þinna dýrðlegu dásenidar verka, vor Gud! lofadar og bleffadar nú hédan í frá og að eilífu, Amen!

Uppstigningardags Bæn.

Háleittlega heiðradur og vegsam-
 adur sértú af öllum tångum
 Engla og manna, Drottinn Jesú!

sem í þíuní dýrdlegu uppstigningu
 upphafinn ert yfir allt hvað hátt og
 háleitt nefnast má á himni og jordu.
 Ur dýptinu upphesjum vér vorn
 huga og sálu í hærðirnar til þín, og
 í heilegum hugleiðingum leitum
 þess, sem þar uppi er, hvar þú ert,
 vor bróðir Jesú! Hverr vill nú
 framar áklaga oss, þín útvalin börn?
 Þú Guð! ert sjálfur, sem réttlæts-
 tr, hverr megnar þá að fordæma?
 Þú Kristi! ert sá, sem lidid hefir
 og daimn ert, jó, niðlu framar, þú,
 sem upp aftur ert vakinn, þú,
 sem setstur ert til Kraptarins hægri
 handar og bidur fyrir oss. O!
 skyldum vér nú, vora stuttu hérveru
 tíð, lengur leita vorri odaudlegu
 sólu ánægju í svifulli syndarinnar
 skémtun, í gjálfi og heimsins fá-
 nýta hégöma, vér, sem egum sælu-
 fullan odaudlegleika í vændum á
 hinnum með þér, vor upphafdi
 Lausnari! Skyldum vér meta fall-

vælt stundar. gæddi fyrir vort æðsta
göda, og nidursoekva oss í munad-
arlífi, en ecki miklu framar hafa
vora umgengni á himni, hvar vor
borgarréttur er, og hradantvér vænt-
um Frelsara vors og Drottins Je-
sú Krísts? Þágangd hefir þú, o Je-
sú! víðad oss veginn; drag þú vor
hjörtu, laungun og vilja eptir þér í
hæðirnar, svo vér ætíð gladdir af
voninni höfum voru huga festum á
því himneska, óförgengilega, elíska,
og leitum oss nnadsenda með því,
að gjöra oss æ hæfilegri og hæfilegrt
til-íngaungu í þá sælufullu vistar-
veru, sem þú, vor Frelsi! ert und-
an oss ænginn, að tilbúa oss með þér
sjálfum í himnaríki eliskslega, Amen!

Hvíta sunnu Bæn.

S þú saðbeilaai guddóms Andt;
Andt ráðs og skilnings! Andt
vidurkénningarinnar og ótta Drott-
ins! þú vor leiddogi og Lærimeist.

art til eilífs lífs! Þig lofum og
 dýrkum, þig ákollum og tilbiðjum
 vér á þessari dýrdlegu Hátíð og
 Stípfunnar-degi Jesú Krists Kirku
 á jörðinni: uppfyll nú vor
 hjörtu og vörn helgidóm með þínni
 guddómi legu sérlegrin áðar nálaegd,
 svo vor Guðsþjónusta nætti sé
 með réttum anda, og verda þér,
 vor Guð!-vel þócknanlegt offur í
 dag. Lát þinn allt megnanda
 krapt, sem völduglega útbrynjadt
 og styrkti Jesú Postula til einard-
 legrar sannleiksins vidurkenninga,
 lát hann einig verkandi vera í vor-
 um hjörtum, að vér fúsim og viljum
 í blóðnumst og fylgjum þeim vid-
 urkennuda sannleika. Upplýs vorri
 skilning, gef oss vísdom, greind
 og dýrfúng til að þekkja vondt
 frá góðu, dygd frá lostum; lyst og
 krapta til að fylgia sannleikanum
 og elsta hann; hughreysti og alvorn-
 gésut til að yfirvinna sjálfa oss,

allar freistlingar, bræfni og breff-
 vísi og allt það, þér er motstæð-
 legt. Opna vörnunni, huga og
 hjarta til að tala og þenkja um og
 viðfræggja þínar dásendur. Helga
 vörn vilja til fústrar framkvæmdar
 alls þess góða, er þú gétur ofs
 frapta og meðol og tækifæri til, svo
 vér með orði og verki í öllum hlut-
 um orðid gætum verkfæri í þinni
 hendi, til að ebla Guds dýrd, verka
 vora sálubjálpi og styrkja til að rót-
 festa Kristinnðomins kjærleiks-
 anda á meðal mannanna. **Q!**
 helga þú ofs í samleiðanum! við-
 hald ofs í trúnni! hreinsa vorar
 samvitður frá öllum dæðlegum
 verkum! gjer ofs kryptuga, beita,
 stöðuga í bæninni, í lofgjörðinni
 og þakklættinu til Guds! ávartar-
 samt í gudhræðslunni, þolgóða í
 þrautunum og vonglada í dæð-
 anum, að vér þá hafa mættum
 þinni vitnisburð grundvalladann í

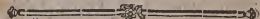
vorum sálum um þad, vér senn
 Guds born og erfingjar eilífs lífs.
 Bænheyr ofs, godi heilag! Andt!
 Þér sé lof og dhírd um allar aldir,
 Amen!

Bæn eptir Prédikun á Sunnu
 og Helgi=dögum.

Lof og pris og þackarajerd sé þér,
 mildtrífi Gud og Fadur! ad þú
 létst ofs, sem ráfudum í vanþeck-
 ingar og villu-myrrum, uppreña
 fagurt ljós þinna faunleíks orda,
 kénndir ofs ad þeckja vegum til ei-
 lífrar farfældar, nefnilega: þig
 einann ad vera sannann Gud, og
 Jesúm Kríst af þér útsendann, til
 upplöfingar, betrunar og frelfs
 þínum mannafépnun; kénndir ofs
 ad þeckja þítt vísdóms ráð ofs til
 leidréttingar, þínar ályktanir um
 ofs, vorar fkyldur við þig, ofs
 fjálfa og vora meðbrædur; kénndir
 ad þeckja vora áqverðun til ævar-

andi gleði og ánægju, ef vér að
eins hlýðnum þínum fedurlega
vilja, oð kappfestum í öllu voru
líferni að láta í ljósi ávextu verð-
uga þínni þeckingu og dýrkun og
trúlega fylgjum voru Meistarara Je-
sú lærðomi og dygða dæmum. D!
að vér jafnan létum oss bugfast,
að laga allt vert líf eptir þínu orði
og vilja, daglega að taka framur-
forum í vísðomi og dygd, í stuttu
máli: verða þér í fullkomlegleika
æ lífari, þócknanlegri og verdugrí
til manna tignarlega nafns og fyr-
irheitinnar fullsælu með sjálfum
þér. D! að sízt þurfi rættast á oss:
að Jesú lærðomis ljós hafi oss skín-
id, en vér þó framur elskod van-
þeckingar og andvara leyfisins myrk-
ur enn þetta skjæra ljós, hvers
regna Jesú af oss vandpyrðtu orð
á síðan skulu dæma oss á essta degi,
heldur að þessi lífsins orð nættu
verða þínn kraptur til vortar sálu

hjálpar. O Gud! þú hefur það marga, er oss kann að tala og afvega leida, voru vanmátt og voru breiðfleiða; þín náð vorfénni vorum vanmætti, og þinn fráttur sé í vorum breiðfleiða máttugur, Amen!

IV. Miðsársfjötta Bænir.

Bæn í útgaungu Sumars.

Þrípanlega eilífa Bera! vér tilbidjum þig vorn Gud, víðurfénnun þig vorn Skapara, þeckun þér vorum Velgjörara, og ákollum þig vorn Gædur! Þú hefur ecki látid þig vera án vitnisburðar þetta aflidandi Sumar, heldur enn endrarnær. Þú hefur opínber-

að þig fyrir oss þinu orláta gjafar-
 ann allra gæða, þarad þú veittir
 oss svo margt og mikid gott, gaffst
 oss dagg af himni og frjóssamar
 árstídir. Þín blíða söl hefir skín-
 td rfir oss, opt vanþacklóta, án
 manngreinar álits; allt bendir oss
 til þín, og lætur oss þreifa ó þeim
 eilífa sannleika; Drottinn er oll-
 um góður, og hann miskunar sig
 yfir oll sín verk, jordin er full af
 hans góðgírni. Já, miskuna þig
 yfir oss, og sön oss þína góðgírni
 framvegis, mildi Gadir! Blessa
 oss þínar gáfur, þær þín orlætis
 hönd rétt hefir oss gégnum náttúr-
 una; blessa vorn Sumarsveita, oll
 vor heimilis- fannug úti og inni, sem
 þú gésid hefir oss greind og frapta
 í þínum ótta að abla oss, svo vér
 stadið fámum Betrarsins óblídur.
 Þegar sólartinnar fagra ljós fer,
 við Betrarsins kennd, að fjærlæg-
 jast vorn kalda bústad, æ! þá vertú

sjálfur vor hressandi vonar-sól og
 blifdar-skjöldur gegn öllum sárnum
 hugar sorgum, öllum þecktum og
 óþecktum háskasemdum. Þyrirgef
 oss tímans, lífsins og þinna gáfna
 misbráun! Þyri Jesú skuld heyr
 þú vora bæn, álit vora þorf og upr-
 fyll hana, eptir þínum dýrðar rík-
 dómi, Amen!

Bæna í inngangnu Betrar.

Bæðdómessulli aldaña Stjórnari,
 vor Gud og mildiríki Gadir!
 þú hefir skapað Sumar og Betur,
 blíðt og stríðt, hverjatveggju þessu
 megnar þú einn að stjórna þínum
 mannsfépnun til besta. Þín vís-
 dómr er óransakalegur og þinn
 vilji óumbreytanleg gæðska, það
 er vor einka von og huggan þinna
 veikna, alls-þursandi fépna, sem
 með tímanna straum og tilfellaña
 bíttingum framleidum vora óvissu
 dagatolu, sem æfintýri. **Q!** vér

þekjum það og þökkum þína gæðskir
 góði Gæði þu sem verndad hefir oss
 svo dásamlega, og varðveitt allt
 til þessa tíma, að vér ecki höfum,
 svo að segja, steytt fót vörn við
 steini. Þú hefir ecki einungis blíft
 oss við öllum slisum afliðid Sum-
 ar, heldur þar á ofan rínglega
 blessað oss af loptinu, jöðunni
 og þönnu, farsætt vora útvegir,
 og framboðid oss fleiri blessunar-
 gæði til áhrægu og þarfa, enn vér
 höfum haft vit á að þyggja og
 færa oss í nýtt; já, alla vera naund-
 þurft hefir þú uppfyllt, eptir þín-
 um dýrðar ríðdemi í Jesú Krísti,
 það víðurfénnir nú ver sála með
 sonarlegu hjartans þacklæti, er
 vér þenkjum úti þína óumbreyttu
 guddóms vernd og víðbendlun við
 oss afliðid Sumar. **QE!** vér höf-
 um verid ómaklegir þinnar náðar,
 en þú hefir oss í tje látid miklar
 gæðskir gnottir, og þó vér höfum

ekkí ætíð fengið vorar ómettanlegu,
 já, óþ skadlegu óskir nýppfolltar,
 megnun vér þó prísfa þína vísdóms-
 fulln göðgírni, sem veitir oss það
 etira er þú sjer oss fyrir bestu, og
 því bljúgir og ydrandi vídurkénna:
 minni erum vér allri þeirri mist-
 unsemi og trúfesti, sem þú hefir
 andsjúnt oss, já, of óverdugir erum
 vér til að þora að vænta þess sama
 af þér framvegis. En fyrir Jesú
 vors bróðurs sakir, sakir þínna
 egin órjúfanlegu Guddóms fyrir-
 heita, vertú of framvegis náðugur
 á komanda Petri. Tak oss að
 þér, sem Fadur, vér viljum vera
 þín börn, og sem börn teljum vér
 oss með lífi og jálu og öllum esu-
 um á þitt miskunar vald. Vertú
 vor blífd í háskanum, vort hæli í
 vandunum, vor leiddogi á öllum
 vorum óvissu stigum, já, vertú
 vor allra Fadir og Gud í Jesú
 nafni.

nafni, í þans nafni biðjum vér, í
þans nafni bænhætt ofð, Amen!

Bæn í útgaungu Betrars.

Með glæðværnum anda og lofðýng-
jandi tångu þrífum vér þig,
vor Fadur og Herra himins og jard-
ar! vor hjálp stendur í þínum
höndum; þín miðkun og trúfesti er
staðfest yfir ofð, þínum skynjandi
stérvnum, frá endverðu heims, frá
kyni til kyns, í stríðu sem blíðu.
Betrarins herkur og harðviri
gjörir þú að þínum þénurum, hagi
og eldíngrar að þínum sendibodum,
er kenna ega ofð varúð og viturlega
kannans brókum; þú mentar ofð
þannig, góði Guð! til æðri full-
kennunar síðarneir; þess vegna
þrífur vor sála þig, og þacklát vid-
urkennir: allt er af þér með vís-
ðómi niðurskipað, allt þitt ráð, ofð
þín stjórn og vegir eilíf speki og
gæðska. Þú ert verndari þíns völs

ada, sem ráðvandur trenstir þér; vort orugga athvarf hefir þú verið á tíma neyðar og mannauna þenna Betur, eins og allar umlidar, æfistundir, því skulum vér af hjarta á þig vona, og gledja oss við þá vísu: að þú sro fúslega hjálpar. Þú gífur Sumar og Betur, skín eptir skúr; þú typtar að sonnu, en ofurgéfur þó eðli dandanum. Losaður sé Gud! sem lridt hefir oss lífs og heilla framt að þessa Betrar enda, forsorgað oss og frelsað frá morgnum þeckum, en þó víst ótal fleiri óþekktum háskasendum. Fagna skulum vér því og gladdir segja: losað sé nafnið Drottins að eilífu, Amen!

Bæn í tangaungu Sumars.

Þegsamad sé þitt dýrðarfulla nafn að eilífu, alvöldungi tíanna Stjórnari! þitt ord, Drottinn! er Sannleikurinn, og þín

fyrirhett bregðast aldrei; þú hefur,
 svo stéður það, þú skapar, og
 það stendur svo, þín stjórn er
 dásamleg, og þín aldurradan í nátt-
 úrunni raskast ekki um öldur og
 æfi; þú hefur skapað Sumar og
 Vetur, ljós og myrkur, frost og
 hita, blíðt og stríðt, allt hefur þú
 það tilfett til þarfa oss þínum skép-
 um; sú vísdóms skipan stendur en
 þá stöðug; Veturinn er aflidinn,
 en Sumarid tekur við; lof sé þér
 fyrir lidnar lífs-stundir! já, ellífur
 þackir séu þér fyrir hlífð og viðhald,
 björg og blessun, og allt gott oss
 veitt og aðhíð til lífs og sálar á af-
 lidaum Betri! Því frammar, sem
 vér höfum verid komnir uppá þína
 náðugu varatekt, því áþreifsanlegri
 hefur þú andspunt oss hana; þú hefur
 hlífð oss fyrir verðskuldndu synda-
 straffi, fyrri slísum og líftjóni, eng-
 in almenñ neyð hefur náð að granda
 oss, edur voru tjæra Þodurlandi;

allar Betrarins óblíður, aðrar þínar
 fodorlegu beitingar til vor,
 hafa skýladar verid með nágræm-
 ustu vægd og þorkanseni, já, öll
 þín viðhöndlun, ráð og vegir yfir
 oss, hafa verið einstær mistun
 og trúfesti; vér höfum syndgað,
 vér höfum verðskuldad reidi, en
 þú hefir andshut oss náð, ætíð löt
 hana framvegis viðhaldast yfir oss
 í Jesú nafni! gef oss með þínu
 Gunnri þína blessun! farsæl oss
 þínar gáfur, þitt lán og allar þépn-
 ur, farsæl vora útvegi, vort ervidi
 og atvinnu og allt það vér tökum
 oss fyrir hendur til sjós og lands, í
 þínum ötta. Bjöd lopti, jörð og
 sjó að færa oss þína blessun, en
 gef oss með þaklæti og sonarlegri
 andmætti, að taka við því öllu, hvert
 það verður mikid eða litid, sem
 þín spekt álitur þéanlegt að út-
 hluta oss, til hagsældar og nota, af
 jafnnefnum gæðum þetta Gunnar.

Ebl hjá oss steduigt trúnadar . trausti
 til þinnar forðorgunar, og varda
 veit oss frá óþarfa vðli og heid
 lnglegari búksorg. Þú, vor himn
 esti Gadir! veitst hvers vér vidd
 þursum, uppfyll alla vora naund
 þurst, eptir þínum dýrðar ríkdóm
 í Jesú Krísti! Í hans nafni bir
 jum vér gladir Sumarid; gíf að
 það verði oss blessunarrík og nota
 sæl undirbúntungs . og fullkomnaun
 ar . tíð, til rífluglegrar uppkéru á
 síðan í eilífdinni, Amen!

V. Sakramentis Bænir.

Skrifta-málin.

Mín kærri, verdugi Fadir í Kristi!
 Eg bid Þú: að heyrastína
 játnun, uppörfa mínna gudurænt,
 hugga mig með Guds orði, og svo
 boda mér saúndrandi qvittun synda
 mína í Jesú nafni!

Eg aum og syndug manneskja
 játa almáttugum Gudi og ossum
 hans stórmæltjum, en afneitast mín-
 um og hans óvinum, synd og ossu
 ógudlegu athæfi. Líka meðfénni
 eg fyrir Gudi og Þú, mín kærri
 Fadir! að eg er sekur í óteljandi
 syndum í gegn mínum Gudi og
 Skapara. Eg meðfénni, að eg
 hefist móti hans vilja og bodordum

brótid í þaunsum, orðum og verkum, og þá sjaldan ea hafi rétt einlæglega viljad gjöra það góða, bættr þó jafnan lodað við mig það þíd vonda. **Q!** Þetta ángra mig nú af hjarta, og vil eg því fegið allra minna synða ydrast, þeim aflata og víðsja með rétttri trú og trausti til Guds miskunar, fyrir Jesum Kríst minn Lausnara. Eg endurnýja nú alvarlega það heit og lofsord fyrir Guds alskýgna augliti eg Yður, að láta mér daglega framfara í öllu góðu, eptir míns Frelsara dæmi, hvers þínu og dauda endurminningu eg halda vil í dag; Gúð vörðist að gefa mér náð sína þar til í Jesú nafni, Amen!

Bæn fyrir Skrifstir.

Mansaka mig, o Guð! og prófa mitt hjarta! gef mér að beckja, hvert eg hafi einlæglega elskað þig, og hvert eg hafi alvarlega

látid mér vera umhugad um minn
 frístíundóm. Opna minn skiln-
 ing, svo eg lærir rétt að þeckja sjálf-
 ann mig, að eg ecki, mér til skada,
 dragi sjálfann mig á tólar í því,
 sem mest ársdur, í minum sálu-
 bjólpur-efnum, né gjört lítid úr
 sondunum, sent þú hatar. Minn
 Gud! eg vil nú, fyrir þínum al-
 sfergnu augum, ransaka mitt hjar-
 ta og mitt framferdi; eg vil ecki
 fyrir neyta holds og blóðs míns
 Grelfara, heldur enn eg með vissu
 gæti sagt, að eg sé hans sannarlegt
 barn, er framvegis vilji leitast við
 að blóðnast og breyta eptir hon-
 um. Gef mér hér til aðstoð þíns
 góða Anda, minn Gud! eg vil nú
 ganga fram fyrir þínn þénara, og
 meðkenna þér og honum minnar
 syndir, æ! fyrri þér fór eg ecki dul-
 ist, það mun fyrir þínum dæmi á
 síðan opínbert verða öllum Engla

um og monnum, hverr eg er. Lát
mig því, minn góði Gud! ecki
svíkja sjálfann mig, heldur með
hræfuislausu hjarta framkoma fyrir
þig í dag og ætíð, Amen!

Bæn eptir Skriftir.

Lofa þú Drottinn, sóla min! ná
em eg þess vís, að Gud hefir,
fyrir mínus Gressara Jesú Krists
skuld, fyrirgefð mér allar mínar
syndir, þegar eg að eins efni þau
elstu og blýðnis heit, er eg nú van
minnum Skapara; eg hefi ecki á-
að forþénad enn straff, er Gud
hefir andshut mér náð; hans Son-
ur er ó krossinnun dæinn lífa fyrir
mig, svo eg mætti lífa. Nú vil
eg framvegis, til þökkunar min-
um Gudi og Gressara, sem svo
mikid elskadi mig, hata allar synd-
ir, og í essu ástinuda, að blýðnast
hans bodordum; þessu hefi eg nú
lofad þér, minn Gud og minn

Gjessari! lát mig aldrei í minni
ungingni gleyma þessu lofordi,
þá verð eg verdugur bord-gjessur
við minns Gjessara gjöldmáltíð í
dag, eg sé þá fullvissu um minna
synda fyrirgjefningu, sem eg gét
byggad mig við í lífi og dauða,
Amen!

Bæn fyrir Bergingur.

Svo syndugur, svo óverdugur,
sem eg er, svo vill þó minn
Gjessari minna mér þeirrar náðar,
að eg má nú framkoma að hans
háborði, til að meðtaka þar hans
lífhama og blóð, svo sem pant og
fullvissu um minna synda fyrir-
gjefningu. **Q!** minn Guð! gef
mér vád til að kaðast við, hverfur
grannlaus þessi elska er! Guðs
Sonur, sjálfur Þedursins hönni,
briggist fyrir minnar synder allt í
dauðann; Guðs Sonur sveitir
blóðinu undir mitt og alls heims.

ins synda sekt; Guds Sonur lætur sig sjottra, spotta, húðstrýkja, þyrnum króna og á krossinu negla, til að endurlenska mig, sem var hans óvinur; Guds Sonur leggur lífid út fyrir mig, er sekur var eilífs danda. Hversu dýru verdt em eg kœptur! Hversu öldúngis þeyri eg, með öllum kreptum sál-ar og líkama, mínum Frelsara til, sem svo heitt hefir elskad mig! með þessum þaunkum vil eg gónga upp að þínu bærði, mínu guddómlegi óstvinur! Þackslátur þírvega þína ómetanlegu elsku til mín, og upp-erfa með þennu sjálfann mig, til að lifa þér þéðanaf; styrk mig þar til, minn Gud! með þínum Anda, í Jesú nafni, Amen!

Þæn eptir Bergíngu.

D! hversu mikid á eg að þacka þér, mín Frelsari! eg get ekk með ordum átnúlad stærð þínnar

elstu; eilíflega vil eg elska þig, því
 þú hefir óútsægjanlega elskad mig.
 Þér hefi eg að þacka fyrirgefningu
 minna syna, Guds náð, rósemi
 samvitskunnar og eilíft líf. Lát
 mig aldrei gleyma þessum ómetan-
 legu velgjordum! Hédan af vil
 eg flýa og fordæfa allar syndir, svo
 eg misfi ekki áptur þína náð. Mín
 æra, mín unadsemd, mín æðsta
 sæla sé sú: að elska þig, hlýða þér,
 fylgja þínu dygda dæmi, og í ell-
 um míns lífs athofnami að gjöra
 það, sem rétt er og þér vel þókn-
 ast. Veit mér þar til náð þína
 og aðstod, svo megna eg allt fyr-
 ir þig, Minen!

VI. Gerda : Bænir.

Landferðamans Bæn.

Góði Guð! þú verndarinnu allra
 þeirra, sem á þig treysta! í
 þínu nafni áforma eg nú mína
 reisu; vertu mín fylgd og minni
 vegvísari, svo þann mig ekkert illt
 að henda. Þér fel eg mig nú
 og mitt áform, þú einn þannst að
 farþæla mín fyrirkæfi; vertu mér
 nú og jafnan nálgur með náð
 þinni, og vörðstu að gleða hvert
 mitt spor mér til hella. Afvendi
 frá mér öllum slisum, hættum og
 óluctu tilfællum, og ber mig svo á
 þínum höndum, svo eg slepti ekki
 fót minn víð steini. Gef mér far-
 sællega að útrétta mín erindi í þínum
 öðra og eptir þínu bði, mér
 og mínum meðbræðrum til nota,

og leid mig svo heilann og gláðann heim aftur; þá vil eg þakklátur príska þína gæðsku, sem áldrei of-irgéfur þá, er eruggir fela þér sín efni, og í Jesú nafni setja á þig einann trú og von, Amen!

Sjöferðamanns Bæn.

Almáttugi Gud! þú ert sá vísi og godi hofud-sképna Herra og undir eins míu Fadir! í traust þínar náðar-ríku handleidstu, byrja eg nú, veit og hjálpar þursandi mannsképna, þessa bættinsömu sjöferd; þú þeckir best þær bættur, sem mér og voru litla skipt búnar eru af óstodngu sjáfarins háfi, sent afmálar mér dandans mynd á hverri eldu, er ris um kríng þessi veitlu skipsbord, sem bera mitt líf. **QE!** vertu nú minn lífs verndari, minn leiddogi og minn besti feru-nautur! Því hverjum skyldi eg þora að trúa fyrir mér, ef ekki þér, minn

alsmáttugi Fadir og trúfasti lif-
 gjafari! banna þú þínum skép-
 num, vindl og sjó, að granda mínir
 og vor allra lífi, þá hlýða þær.
 Gíf of sjórshálega að géta sjed við
 ellum fyrirsjáanleikum bættum af
 blindfórjum, bodum, grynning-
 um og edru, en afvond sjálfur
 þeim oþektu. Uppsjúk þíni misdeu
 bendi, og send þú of þína b'essun!
 bjed þarorins afgrunni að opna
 sitt ríka skaut, til að uppfella vor-
 or nauðþurftir. Þér fel eg mig
 með skipti og varnadi, leidd þú of
 alla farsállegu, og vernda of við
 ossu tjem, þá viljum vér lofa og
 þrifa þína gæðsku, sem svo dásam-
 lega annast sín bern. En sé það
 þínn náðugur vilji, að þessi reisa
 skuli verda vor danda-góuaur, o!
 svo gíf mér og of ossu vel við-
 þónum að mæta voru síðasta. Þ
 þínum hondum er vort líf, gjör þú
 við of eptir þíni velþóknun, vertu

ad eins vor Fadir, og gef of þess eilífa
hvíld og sælu hjá þér, fyrir vors
blessaða meðalgangara Jesú Krists
forþenustu sakir, Amen!

Bæn um góðann Afgang.

Miskunnsami Gud og Fadir! Þú
einn ert Herra lífins og dað-
ans, mínir tímar standa í þínu hendi,
þú hefir, eptir vísdomi þírum og
gæðsku, ávarðað míná daga tal,
þar við hughreystir sígunn andi, er
eg þenki fram á míná óvissu enda-
loft; þú ein veitst hvað margi eða
fáa daga eg á nú eptir lifaða; gef
mér því varþygðarsamar að brúka
og telja þá, því óvissari leini eg er
um þeirra telu og endaloft. Eg
veit að mér, eins og öllum menn-
um er eitt sinn ásett að deyja, og þar
eptir kémur dómurinn; æ! gef mér
víslega að búa mig þar undir nú
strax í mínum heilbrigðu dögum,
svo eg lært fái að deyja, áður en eg

dey. Gef mér opt og alvarlega að
 þenkja um mína burtför, grefina,
 dóminn og eilífðina, svo mun dand-
 ans umhugsan aðtra mér frá merg-
 um syndum, en gjöra ástundunar-
 samað í því, sem gott er og ebla má
 mína seðu faræld; dandans sífelda
 endurminning mun gjöra mig að-
 gætuari um sjálfan mig, varhugd-
 arsamað í medlæti og vongodan í
 mótgangi. En þegar nú danda-
 stund lofs aðkennur, gef mér þá, o
 Jesú! í krapti þíns danda að yfir-
 vinna allar dandans ógnanir, svo
 ég mætti vel tilreiddur, með gladdri
 von og óskélsdri samvitöku skilja við
 heim þena og það allt, sem í hon-
 um er gírnilegt, en innleiddast í þá
 sælu vistarveru, sem þú hefir öllum
 þínum trúu þjónum afreðað fyrir
 þinn danda, Amen!

adjiciam, locorum allatorum similitudinem
mea saltem sententia multo majorem
quam illorum, quæ in sensus mihi opp
demonstrationem urgentur; ea quippe e
cantur e præsumptione vel hypothesi m
probabili, quod oris seu labiorum halitus
taphorice denotet vocem vel mandatum.
usmodi metaphoram in lingua quadam
cognita usitatam esse certe non memini,
vero usus in lingua Hebræa per circulum
dicunt Dialectici, probatur, cum omnia
similia, quæ in testimonium significationis
jus adducuntur, alium quoque admittant
sum, adeoque non convincant, nisi inter
tem dictæ hypothese faventem. De his
men supra §. 19 egi. Veniam tandem p
observationis audacitæ de more argument
per circulum, quod is sensum ingravescat
recentiores philologiæ & criticæ sacræ non
tores solum, sed restauratores quoque, qui
va in exegeticis detegendi studio abrept
locis similibus conferendis interdum cæc
postulantes novum quemlibet significatum
probandum esse, si modo singulis, quæ
runt, locis bene conveniat, simulque ety
logicam quandam speciem præ se ferat: v
autem vereor, ne sacri Codicis sensus ea
one fiat incertior, atque ingeniosæ ficti
imprudentioribus glaucōma objiciant.

= = = *Esclat* = = =

lico, antea monitum est. Causæ vero
as descriptio, addito epitheto, mihi adeo
phatica & contextui accommodata videtur,
interpretationem, quam defendo, maxime
abilem reddat. Os Jehovah non metapho-
modo Spiritus S. processionem æternam in-
tem revocat, verum ejus quoque vim vivi-
ntem, quoniam oris spiramen & vitæ est in-
um & causa interni motus in corporibus.
itaque phrasis, intellecta de Spiritu creatore,
al novæ creationis sive regenerationis no-
em menti potuit repræsentare. Opinionis
as verisimilitudo certe haud minor est,
n illius, quæ hic inanem & inutilem
it repetitionem. VI.) Denique id, quod
a de textus nexu atque scopo notatum est,
me facit ad reliquum, quod sententiæ
vindictio requirit. Generalioris & si-
antiqviore assensus, qui datur interpreta-
a me probatæ, propemodum oblitus eram
nescius, errantium multitudinem nec er-
patrocinari, neque contra veritatem ullam
præscriptionem. Paucis tamen mentio-
facere oportet, versiones antiquissimas,
quot habemus, quoad sensum loci vexati
nihil decidere. Inter Patres ecclesiæ an-
oris a meīs stant partibus Greg. Nanzi-
in Orat. 44. Basilius ejusque frater, Greg.
enus, Hieronymus & Theodoretus in
n., Chrysostomus Homil. 99. t. 5., ne-
orem Athanasium, Didymum, Cyrillum
, Damascenum & plures, qui mihi non

❧ ❧ ❧

sedeo, ne nomina notissima repetam; refertamen juvat, quod ipse miratus sum, in hunc numero Strigelium, Pelargum & Pareum etiam inveniri. At Major interpretum numerus nil ad rem facit, si melioribus argumentis demonstrari non posset; quod factum esse meum opinor.

CAPUT TERTIUM

De cautione adhibenda in explicatione
locorum Scripturae V. T.,
ubi vox Spiritus occurrat.

6. §. 27.

Divinorum oraculorum interpretis ne equidem quaerere debet mysteria, ubi ea venire minus est probabile, maximopere men sibi caveat, ne mysteria ejiciat e locis quibus reapse insunt. Non pauci Commentatores, vitaturi charybden Mysticorum, Cocjanorum atque Fanaticorum quolibet somnium, in scyllam forte periculosiorem, induunt, dum methodo solum philosophica saepius ad artis pseudocriticæ regulas sublimia Dei effata explicant. Hic certe cauto opus est, praesertim circa dogma Trinitatis. Se-

